

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**Adósságrendezés a természetes személyek adósságrendezéséről szóló
2015. évi CV. törvény tükrében**

Szerző: Dr. Pallagi Orsolya és Dr. Kerekes Szilvia

Debrecen, 2017. február 20.

Bevezetés

Az adósságrendezés jelensége magyar sajátosság. E jelenség átfogó feldolgozása még nem történt meg, tudományos szintű rálátást valószínűleg évek múlva fogunk kapni e témakörben.

Publikációnkban szeretnénk bemutatni a természetes személyek adósságrendezésének hatályos szabályozását a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are tv.) tükrében, figyelemmel azon körülményre, hogy az adósságrendezés problematikája tömegessé vált Magyarországon, melyre minden bizonnyal az igazságszolgáltatás és a kormányzat megteszi a megfelelő válaszlépéseket, bízva abban, hogy ezzel tényleg segítő kezet nyújt az arra rászorulóknak.

A természetes személyek adósságrendezési eljárásának célja, hogy a fizetési nehézségekkel küzdő vagy túlzottan eladósodott magánszemélyek részére fizetőképességük helyreállítására lehetőséget biztosítson az adós és hitelezőik érdekeinek összehangolásával, állami felügyelet mellett.

Az Are tv. indokolása az adósságrendezési eljárás (magáncsődeljárás) lényegét az alábbiak szerint határozza meg: *„A magáncsődeljárás lényege abban fogalmazható meg, hogy az adósnak jogi keretet biztosít a tartozásai rendezésére vonatkozóan a hitelezőivel történő megállapodásra. A magáncsődeljárás elsősorban a hiteladósok, illetve a többfelé fizetési késedelmet felhalmozó személyek adósságcsapdából való kikerülését tűzi ki célul, tekintettel arra, hogy ezeket a lakossági csoportokat a végrehajtási és kényszerértékesítési eljárásokban történő adósságrendezés csődvédelem nélkül nehéz helyzetbe sodorja. A magáncsőd szabályozás az eddig bevezetett, banki adósokat segítő állami intézkedéseket követi, azokkal koherens rendszert alkotva. A fizetési nehézségekkel küzdő családok (elsősorban a hiteladósok) problémáinak megoldását - amennyiben legalább minimális vagyonnal és törlesztőképességgel rendelkeznek - a magáncsődeljárásnak nevezett adósságrendezési eljárás hatékonyan tudja elősegíteni, végső soron az adósságcsapdából való kikerülést lehet vele elérni.”*

A bírósági adósságrendezési eljárás alanyai

-Adós

Az eljárásban kizárólag természetes személyek lehetnek adósok, azaz:

magánszemélyek,
egyéni vállalkozók,
őstermelők.

-Adóstárs

Az a természetes személy, aki a törvény hatálya alá tartozó fizetési kötelezettség tekintetében az adóssal - és ideértve a készfizető kezest is - egyetemlegesen felelős, és az adóssal közös háztartásban él vagy az adóssal vagyonközösségben van.

-Főhitelező

Az a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás,

- a) akinek zálogjoga az adós (adóstárs), az adós vagy adóstárs közeli hozzátartozója lakhatását biztosító ingatlanon vagy a zálogkötelezett ingatlanán, vagy
- b) az adós (adóstárs) vagy közeli hozzátartozói lakhatását biztosító ingatlanra kötött pénzügyi lízingszerződés jogosultja.

A főhitelező a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás során koordinál, megvizsgálja az eljárás feltételeit, ellátja az adós és a hitelezők között az adósságrendezésre vonatkozó polgári jogi megállapodás előkészítésével és megkötésével összefüggő feladatokat, továbbá a megkötött megállapodást az ARE nyilvántartásba történő bejegyzés céljából megküldi a Családi Csődvédelmi Szolgálatnak.

A bírósági eljárásban a főhitelezőt megilleti minden olyan jog, ami általában a hitelezőt illeti. Ilyen például az, hogy lehetősége van a bírósági adósságrendezési eljárásban kifogást benyújtani a családi vagyonfelügyelő intézkedésével szemben; fellebbezést nyújthat be a bírósági adósságrendezést elrendelő-, az eljárást megszüntető-, az egyezséget jóváhagyó-, az adósságtörlesztési, valamint a mentesítő végzés ellen; felülvizsgálati kérelmet és perújítási kérelmet nyújthat be a bírósághoz. Egyéb hitelezői jogait a Családi Csődvédelmi Szolgálaton keresztül gyakorolhatja.

A hitelezők követeléseiket a Családi Csődvédelmi Szolgálatnál jelenthetik be, és főszabály szerint rajta keresztül juttathatják el beadványaikat a bírósághoz. Kivétel a főszabály alól, tehát, amikor kérelmeiket, jogorvoslati beadványukat közvetlenül a bírósághoz nyújthatják be, például: a bírósági adósságrendezési eljárásban kifogást benyújtani a családi vagyonfelügyelő intézkedésével szemben; fellebbezést nyújthat be a bírósági adósságrendezést elrendelő-, az eljárást megszüntető-, az egyezséget jóváhagyó-, az adósságtörlesztési, valamint a mentesítő végzés ellen; felülvizsgálati kérelmet és perújítási kérelmet nyújthat be.

- Egyéb kötelezettek:

- aki a törvény hatálya alá tartozó fizetési kötelezettség tekintetében az adóssal vagy az adóstárssal egyetemlegesen felelős, de a törvény 5. § 5. pontja értelmében nem minősül adóstársnak,
- kezes akkor minősül egyéb kötelezettnek, ha nem minősül adóstársnak, azaz nem él az adóssal közös háztartásban, vagy az adóssal nincs vagyonközösségben,
- zálogkötelezett.

Az egyéb kötelezett az eljárásban felkérés alapján vehet részt. Ennek esetei az alábbiak:

- az adós megkeresése alapján az eljárás kezdeményezésekor. Az egyéb kötelezett nyilatkozatát az eljárás megindulásakor az adós csatolja,
- a Családi Csődvédelmi Szolgálat felhívására 45 napos jogvesztő határidő alatt. Erre akkor kerül sor, ha az adós az eljárás kezdeményezésekor nem kereste meg az egyéb kötelezettet, vagy megkereste, de az nem nyilatkozott, vagy akként nyilatkozott, hogy nem kíván részt venni az eljárásban és nyilatkozata nem kerül csatolásra.

- A családi vagyonfelügyelő felhívására 5 napos jogvesztő határidő alatt.

Az egyéb kötelezett részvételének terjedelme:

- az adós az adóstárs mellett oly módon vesz részt az eljárásban, hogy helytáll a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, vagy a bírósági adósságrendezési egyezség, adósságrendezési határozat szerinti, az adóst terhelő fizetési kötelezettségért oly módon, hogy ha az adós nem teljesít a hitelezők felhívásától számított 8 napon belül megfizeti az elmaradt adósságtörlesztést,
- az előbbieken említett helytállása mellett az adós törlesztési kötelezettségének kiegészítésére is kötelezettséget vállal,
- korlátozott helytállást vállal az a.) pont szerinti módon az olyan kötelezettségért, amelyért mint egyetemleges kötelezett vagy mint zálogkötelezett köteles helytállni,
- nem vesz részt az eljárásban és tudomásul veszi, hogy védelem nem illeti meg az adósságrendezési eljárásban részt vevő hitelezők igényérvényesítésével szemben.

Családi Csődvédelmi Szolgálat

A Családi Csődvédelmi Szolgálat központi szerve az Igazságügyi Hivatal szervezeti egysége, a Családi Csődvédelmi Szolgálat területi szervei a kormányhivatalok.

A Családi Csődvédelmi Szolgálat

a) a lakosság részére tájékoztató anyagokat tesz közzé az adósságok felhalmozódásának és a túladósodottság elkerülésének érdekében célszerű intézkedésekre, valamint az adósságrendezés kezdeményezésének feltételeire és eljárásrendjére vonatkozóan, közzéteszi az adósságrendezéssel összefüggő beadványok, űrlapok, jognyilatkozatok mintáját,

b) ellátja a családi vagyonfelügyelők tevékenységének szakmai felügyeletét, tevékenységük szakszerűsége és szabályszerűsége érdekében belső kontroll rendszereket működtet, szakmai útmutatókat, módszertani anyagokat, szabályzatokat készít, biztosítja az adósságrendezési ügyekkel összefüggő iratok, nyilvántartások biztonságos tárolását, kezelését, rendszerezését, megőrzését, archiválását, az eljárás résztvevőivel való kapcsolattartás ügyviteli és szervezési feltételeit.

A bírósági adósságrendezés esetén feladata az adósságrendezés elrendelésének előkészítése, az adatok, dokumentumok előzetes vizsgálata, adategyeztetés, a kérelem benyújtása a bíróság részére.

Családi Vagyongfelügyelő

A családi vagyongfelügyelők és a feladataik ellátásában közreműködők a Családi Csődvédelmi Szolgálatot magában foglaló kormányhivatallal munkavégzésre irányuló tartós jogviszonyban álló kormánytisztviselő, aki

- legalább kétéves szakmai gyakorlattal rendelkező kormánytisztviselő,
- büntetlen előéletű
- rendelkezik jogi vagy közgazdasági végzettséggel,
- közigazgatási vizsgával, jogi szakvizsgával vagy közigazgatási tanulmányok szakirányú szakképzettséggel vagy kormányzati tanulmányok szakirányú szakképzettséggel.

A családi vagyongfelügyelő a bírósági adósságrendezési eljárásban közreműködő, a Családi Csődvédelmi Szolgálat által kijelölt fizetéseképtelenségi szakértő, a bírósági adósságrendezési eljárás során a bíróság számára szakmai előkészítő és közreműködő feladatokat lát el, felügyeli az adós gazdálkodását és elvégzi az e törvényben számára meghatározott egyéb feladatokat.

Az adósságrendezési eljárás

Az adósságrendezési eljárás történhet bíróságon kívül, vagy bíróság előtt.

Szükséges előrebocsátani, hogy a bíróságon kívüli eljárás eredménytelensége esetén lehet csak a bírósági adósságrendezési eljárás iránti kérelmet előterjeszteni.

•Bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás kezdeményezése

Ha az adósnak van olyan hiteltartozása, amelynek biztosítéka lakóingatlanára bejegyzett jelzálogjog, akkor először bíróságon kívüli adósságrendezési eljárást kell kezdeményeznie a főhitelezőjénél, azaz a lakóingatlanán első helyi jelzálogjoggal rendelkező pénzügyi intézménynél. Ha ilyen hitelező nincs, úgy a kezdeményezést a területi Családi Csődvédelmi Szolgálatnál kell előterjeszteni.

Adósságrendezési eljárást az a belföldi természetes személy adós (magánszemély, egyéni vállalkozó, őstermelő) kezdeményezhet, akinek vagyona és törlesztésre fordítható jövedelme nem elégséges a felhalmozódott adóssága törlesztésére.

1.1 A jogszabály fokozatosan terjeszti ki a magáncsődvédelem lehetőségét:

Az I. ütem 2015. szeptember 1. - 2016. szeptember 30. közötti időszakra tehető. Ebben az esetben kérelmező lehet az az adós vagy adóstárs, akinek:

a.) deviza vagy devizaalapú kölcsönszerződés tekintetében 2015. április 30-án a 2014. évi XL. törvény (Elszámolási tv.) alapján a pénzügyi intézmény által küldött elszámolás vagy egyenlegértékesítő szerint lakóingatlanra vonatkozóan jelzáloghitel tartozása van, és emiatt a bank a szerződést felmondta vagy lejárttá tette. Kérelem benyújtásának határideje: 2015. október 31-ig, ha pedig a hitelszerződés (pénzügyi lízingszerződés) később kerül felmondásra, az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított 60 nap.

b.) forint alapú kölcsönszerződés alapján 2015. szeptember 30-án az elszámolási törvény alapján kézbesített értesítő levél szerint lakóingatlanra vonatkozóan jelzáloghitel tartozása van, és emiatt a pénzügyi intézmény a szerződést felmondta vagy lejárttá tette. Kérelem benyújtásának határideje: az elszámolás kézhezvételétől számított 60 nap, ha pedig később kerül felmondásra a hitelszerződés (pénzügyi lízingszerződés), akkor az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított 60 nap.

c.) aki ellen olyan végrehajtási eljárás van folyamatban, amelyben az adós, adóstárs, egyéb kötelezett jelzáloggal terhelt lakóingatlanát a hitelező végrehajtási eljáráson kívüli értékesítésre kijelölte, vagy az adós, adóstárs egyéb kötelezett lakóingatlanát végrehajtási eljárásban már lefoglalták, vagy a zálogjogosult kielégítési joga a Vht. 114/A. §-a alapján megnyílt, és az említett okok alapján a lakóingatlant a Vht. 7. § (2) bekezdése értelmében árverésre kitzúzhatik. Kérelem benyújtásának határideje: 2015. szeptember 1-től kezdődően. További feltétel, hogy az adós vagy adóstárs tulajdonában álló lakóingatlant kölcsönszerződés biztosítékaul a pénzügyi intézmény javára bejegyzett jelzálogjog terheli, és ez a lakóingatlan az adós, adóstárs vagy ezek közeli hozzátartozójának a bejelentett és tényleges lakóhelye 2015. május 15-én.

d.) 2016. szeptember 30-ig az adós tartozásáért helytállni köteles adóstárs, dologi kötelezett, kezes is kezdeményezhet adósságrendezési eljárást, ha megfelel a törvény szerinti feltételeknek és az adós vagy adóstárs kötelezettségeinek megfizetésére vonatkozóan a jogosult a teljesítésre felszólította vagy felszólítja. Kérelem benyújtásának határideje: a fizetési felszólítás kézhezvételétől számított 60 nap.

A fenti határidők elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. Az adós és adóstárs csak közösen kezdeményezheti az adósságrendezési eljárást, és adósként, adóstársként egyidejűleg csak egy adósságrendezési eljárásban vehetnek részt.

A II. ütem *2016. október 1-től kezdődik*, amikor is kérelmező lehet minden eladósodott magánszemély. 2016. szeptember 30. után az adósságrendezési eljárást már nem csak azok kezdeményezhetik, akiknek a lakóingatlanát terhelő hitelszerződést felmondták vagy lejárttá tették, hanem akkor is kezdeményezhető, ha késedelemre vagy nem teljesítésre hivatkozva a hitelezők egyike sem mondta még fel-, illetve nem tette lejárttá a hitelszerződést. Már nem feltétel a szerződés felmondása vagy a végrehajtással való fenyegetettség, ellenben meg kell felelni az Are törvény 7. és 9. §-a szerinti feltételeknek, és nem eshet a 8. § szerinti kizáró okok alá.

1.2 Bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás kezdeményezésének együttes feltételei

Habár a 2016. október 1-je előtt kezdeményezhető eljárásba lépés feltételeit az Are törvény az átmeneti rendelkezések között szabályozza, mindkét ütemben az eljárás a következő feltételek együttes fennállása esetén kezdeményezhető:

1. ha az adósnak (adóstársaival együtt) összességében (kamattal, járulékokkal növelten) egy vagy több, összesen legalább 2 millió forint, de legfeljebb 60 millió forint közötti, hatósági vagy bírósági úton érvényesíthető tartozása van, (nincs tehát jelentősége, hogy önálló (egyedüli adósi), vagy adóstársi tartozásról van szó, ezeket együttesen kell figyelembe venni úgy, hogy a számítás alapja a tartozás(ok) bruttó összege),
2. az 1. pont szerinti tartozások meghaladják az adós, adóstárs adósságrendezésbe tartozó vagyonát, de nem haladhatják meg az adós, adóstárs belföldön található vagy hozzáférhető vagyonának 200%-át (ez utóbbi rendelkezés szempontjából a vagyonba beleértendő az adós, adóstárs öt évre számított, adósságrendezésbe vonható várható bevétele is, de nem tartozik bele az Are tv. végrehajtási rendeletében felsorolt vagyontárgy és bevétel (lásd: a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az adósságrendezésbe nem tartozó vagyonról és bevételekről szóló 230/2015. (VIII. 12.) Korm. rendeletet),

3. az 1. pont szerinti tartozások legalább 80%-a az adós (adóstársak) által elismert vagy nem vitatott, (Nem lehet vitatottnak tekinteni az olyan hitelezői követelést, amelynek fennállását jogerős ítélet (jogerős fizetési meghagyás), illetve jogerős végzéssel jóváhagyott egyezség állapította meg, vagy ha az adós tartozáselismerése közokiratba foglalt (Pp. 195. §), kivéve, ha az adós olyan okirattal bizonyított tényre alapítva vitatja a követelést, amely a határozat jogerőre emelkedése vagy a közokirat létrejötte után következett be),
4. az 1. pont szerinti tartozások között legalább egy olyan van, amely már legalább 90 napja lejárt esedékességű, és ezen tartozás mértéke kamatokkal, járulékokkal növelten meghaladja az 500 000 forintot,
5. az 1. pont szerinti tartozások közül a hátrasorolt követelések száma nem haladja meg az ötöt, (hátrasorolt az a követelés, amelynek jogosultja: a.) az adóstárs, egyéb kötelezett, vagy ezek, illetve az adós közeli hozzátartozója, élettársa (kivéve a tartásdíjat és a kártérítést) b) olyan gazdálkodó szervezet, amelynek az adós, adóstárs vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, vagy a jegyzett tőke szerint legalább 5%-os részesedéssel rendelkező tagja, c) olyan magánjogi tartozás, amely nem minősül kiemelt (lásd törvény 5. § 36. pont), privilegizált (lásd törvény 5. § 47. pont) vagy egyéb követelésnek (lásd törvény 5. § 17. pont),
6. a tartozások között van fogyasztói hitelviszonyból eredő tartozás vagy olyan hitelviszonyból eredő tartozás, amely az adós, adóstárs egyéni vállalkozásának finanszírozásával függ össze, (a fogyasztói hitelviszonyból eredő tartozás: magánszemélyként, nem gazdasági tevékenység céljából felvett hitellel összefüggő tartozás),
7. a tartozások egyike sem keletkezett olyan jogerős bírósági határozattal, amely az adós polgári vagy büntetőjogi felelősségét állapította meg olyan jogutód nélkül megszűnt társas vállalkozással összefüggésben, ahol az adós vagy adóstárs - a tartozásokért való korlátlan helytállási kötelezettségének nem tett eleget, vagy - a korlátozott tagi felelősséggel jogellenesen visszaélt, vagy - mint vezető tisztségviselőnek, jogerősen megállapították a felelősségét a megszűnt vállalkozás hitelezőinek érdekeit sértő cselekmények miatt.

Ha utóbb kiderül, hogy az eljárás kezdeményezésekor az adós vagy adóstárs valótlan vagy hamis adatot szolgáltatott, hamisított vagy valótlan tartalmú okiratot nyújtott be, vagy a valóságnak nem megfelelően nyilatkozott, a hitelező az adósságrendezés iránti kérelem elutasítását vagy az adósságrendezési eljárás megszüntetését kezdeményezheti, a Családi Csődvédelmi Szolgálat vagy a családi vagyonfelügyelő pedig hivatalból kezdeményezi az adósságrendezési eljárás megszüntetését.

1.3 Az adósságrendezési eljárás a következő körülmények valamelyike esetén kezdeményezhető:

- a) fizetési késedelemre vagy nemteljesítésre hivatkozással az előző pont szerinti tartozások miatt a hitelezők egyike sem mondta még fel, illetve még nem tette lejárttá a hitelszerződést,
- b) legalább egy hitelező nemfizetés vagy fizetési késedelem miatt a szerződést már felmondta vagy lejárttá tette,
- c) legalább egy hitelező a fizetési késedelem vagy nemfizetés esetén már indított követelés-értvényesítési eljárást (pl. zálogtárgy értékesítésének kezdeményezése, végrehajtási eljárás kezdeményezése),
- d) a hitelezői követelések valamelyike már végrehajtás alatt áll, vagy a zálogtárgy értékesítése folyamatban van.

1.4 Nem kezdeményezhet adósságrendezési eljárást az adós, adóstárs, ha:

- a) az adósságrendezés kezdeményezését megelőző tíz éven belül az ő vagy jelzáloghitel tekintetében vele egyetemlegesen kötelezett adóstárs érdekkörébe eső okból került sor bírósági adósságrendezés iránti kérelem jogerős elutasítására [ide nem értve az Are tv. 33. § a), c) d) és e) pontja szerinti eseteket] vagy bírósági adósságrendezési eljárás megszüntetésére,
- b) az adósságrendezés kezdeményezését megelőző tíz éven belül az érdekkörébe eső okból rá vagy a vele jelzáloghitel tekintetében egyetemlegesen kötelezett adóstársra vonatkozóan a bíróságon kívüli adósságrendezés sikertelen kezdeményezése tényének ARE nyilvántartásba történő jogerős bejegyzésére került sor; vagy bíróságon kívüli adósságrendezés a törvényben előírt együttműködési kötelezettség vagy a szabályok megszegése miatt volt sikertelen.

Az adós érdekkörében felmerülő sikertelenségi ok lehet például, ha

- az adós vagy az adóstárs az előírt törlesztőrészletet nem fizeti (ennek minimális összege a zálogjoggal biztosított nyilvántartott követelés 7,8%-ának egy-tizenketted része, de legfeljebb a zálogjoggal terhelt ingatlan forgalmi értéke 7,8%-ának egy-tizenketted része)
 - az adós vagy az adóstárs az eljárás kezdeményezésekor befizetendő költségátalányt nem fizeti meg (30 000 forint postai és távközlési költségátalány)
 - a központi hitelinformációs rendszer (KHR) adatbázisán alapuló adategyeztetési eljárás eredménytelen
 - hiánypótlási felhívás nem teljesítése és a törvény 25. § (1) bekezdés szerinti adategyeztetés elmulasztása
 - az adós vagy az adóstárs az adósságrendezés körébe tartozó vagyont vagy bevételt elvonta, eltitkolta, a törvénnyel ellentétesen kezelte,
 - az adós vagy az adóstárs elmulasztja az eljárásban részt vevőkkel való együttműködési kötelezettségét, jogait visszaélészerűen gyakorolja, vagy egyébként megsérti az adósságrendezési eljárás szerinti kötelezettségeit.
- c) korábbi adósságrendezési eljárásban egyéb kötelezettségvállalóként részt vett, és meghatározott fizetési vagy helytállási kötelezettségét nem teljesítette, ennek jogerős megállapításától számított tíz év leteltéig,
- d) belföldön vagy külföldön már van folyamatban más olyan adósságrendezési eljárás, ahol adósként (adóstársként) vagy egyéb kötelezettként vesz részt, vagy a korábban lezárult külföldi adósságrendezési eljárásban meghatározott fizetési kötelezettségét még nem teljesítette vagy annak teljesítése alól a külföldi bíróság még nem mentesítette,
- e) külföldön olyan vagyoni vagy pénzfizetésre irányuló igény érvényesítésére irányuló eljárás van folyamatban ellene, vagy olyan jogerős határozatot hoztak vele szemben, amelyet Magyarországon el kell ismerni, és az adós vagy adóstárs nem jelölt meg belföldi lakóhellyel rendelkező kézbesítési megbízottat, vagy nem adott olyan írásbeli hozzájárulást, amely a külföldi hitelezőkkel és külföldi bíróságokkal történő kapcsolattartáshoz, illetve a külföldi eljárások adatainak beszerzéséhez szükséges,
- f) korábban már volt olyan bíróságon kívül kötött adósságrendezési megállapodás vagy befejezetté nyilvánított bírósági adósságrendezési eljárás, amelyben a) adósként, adóstársként, b) az adósságrendezési megállapodásban, az egyezségkötésben, illetve a törlesztési határozat

végrehajtásában kötelezettséget vállaló egyéb kötelezettként részt vett, és a - megállapodás megkötésére, vagy - a bírósági adósságrendezési eljárás egyezségkötés jóváhagyásával történő befejezetté nyilvánítására, vagy - az eljárás megszüntetésére tíz éven belül került sor,

g) volt olyan adósságrendezési eljárás, amelyben adósként, adóstársként részt vett, de - a mentesítését elrendelő határozatot a bíróság utóbb hatályon kívül helyezte, vagy - a bíróság a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatályának megszűnését állapította meg, vagy - a bíróság a bírósági adósságrendezési egyezség hatályának megszűnését állapította meg, és az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számítva tíz év még nem telt el,

h) az adóstársak, illetve az egyéb kötelezettek között magánjogi jogviszonyból eredő követelés érvényesítése, vagy polgári jogi igény megtérítése iránt eljárás van folyamatban, legalább 200 000 forint összegű fizetési kötelezettség teljesítése érdekében

i) az adós vagy adóstárs más országban magánszemélyek adósságrendezését vagy más, hasonló jogi hatásokkal járó bíróságon kívüli vagy bírósági eljárást kezdeményezett és azt még nem bírálták el,

j) az adós nem minősül a törvény alkalmazásában belföldinek, (azaz nem minősül a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi. CXVII. törvény (Szja. tv.) 3. § 2. pontjában felsorolt belföldi illetőségű magánszemélynek.

Az Szja. tv. 3. § 2. pontja alapján belföldi illetőségű magánszemély: a) a magyar állampolgár (kivéve, ha egyidejűleg más államnak is állampolgára, és belföldön nem rendelkezik a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvényben meghatározott lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel); b) az a természetes személy, aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és a három hónapot meghaladó tartózkodáshoz való jogát az adott naptári évben - a ki- és beutazás napját is egész napnak tekintve - legalább 183 napig Magyarország területén gyakorolja; c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó letelepedett jogállású, illetve hontalan személy; d) az a)-c) pontban nem említett természetes személy, akinek da) kizárólag belföldön van állandó lakóhelye; db) létérdekei központja belföld, ha egyáltalán nem vagy nem csak belföldön rendelkezik állandó lakóhellyel; dc) szokásos tartózkodási helye belföldön található,

ha egyáltalán nem vagy nem csak belföldön rendelkezik állandó lakóhellyel, és létérdekei központja sem állapítható meg; azzal, hogy a létérdekek központja az az állam, amelyhez a magánszemélyt a legszorosabb személyes, családi és gazdasági kapcsolatok fűzik.

k) ha az adósnak, adóstársnak, egyéb kötelezettnek büntetőeljárásban meghozott határozat (ide nem értve a jogerős határozattal megítélt polgári jogi igényt) alapján fennálló pénzbüntetés, bűnügyi költség tartozása van, vagy bűnügyi zárlatot rendeltek el a vagyonára, vagy vagyonekobzást rendeltek el vele szemben,

l) szabálysértési eljárásban vagy közigazgatási eljárásban kiszabott, járulékaival együtt számított, 500 000 forintot meghaladó összegű bírságtartozása van, vagy közjogi jogviszonyból eredő, lejárt esedékességű tartozása van, (kivéve, ha - az adós köztartozása lakáshitel-tartozással, annak kamatával, járulékával, lakáscélú vagy otthonteremtési célú hitellel összefüggő állami kezesség beváltása miatt, vagy állami lakáscélú támogatás, kamattámogatás visszafizettetésével összefüggésben keletkezett, - diákhitel tartozás meg nem fizetése miatt keletkezett, - jogalap nélkül felvett társadalombiztosítási juttatás, állami, önkormányzati szociális, családtámogatási, fogyatékosági vagy rehabilitációs juttatás visszafizetése miatt keletkezett, és ennek összege - járulékaival együtt - nem haladja meg az 500 000 forintot, - az adó- vagy más köztartozás vagy bírság megfizetésére vonatkozóan az adós - a végrehajtás elrendelését megelőzően vagy a végrehajtási eljárásban - legfeljebb egyéves időtartamra-részletfizetést vagy fizetési halasztást kapott, és a részletfizetés mértéke havonta nem haladja meg a 200 000 forintot.)

m) az adós vagy a zálogkötelezett lakóingatlana a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. („NET”) részére megvásárlásra felajánlásra került, kivéve, ha a NET a lakóingatlan megvásárlását elutasítja.

2. Az adósságrendezési eljárásba bevonható vagyon fogalma, elemei

Az adósságrendezési eljárásba tartozik az adós minden vagyona és bevétele

- amellyel az adós az adósságrendezési eljárás kezdeményezésekor rendelkezett,
- amelyet a bírósági adósságrendezési eljárás elrendeléséig,
- valamint az adósságrendezési eljárás időtartama alatt szerez.

Nem tartoznak az adósságrendezési eljárásba az Are törvény végrehajtási rendeletében - a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az adósságrendezésbe nem tartozó vagyonról és bevételekről szóló 230/2015. (VIII. 12.) Kormány rendelet 2. §-ban - felsorolt vagyontárgyak és bevételek.

Az adós által az adósságrendezési eljárás előtt óvadékba adott vagyontárgy csak akkor vonható az adósságrendezésbe, ha az óvadék jogosultja a kielégítési joga megnyílásától számított 60 napon belül az óvadék tárgyára nem gyakorolta közvetlen kielégítési jogát.

Az adósságrendezési eljárásba tartozik az adós és az adóstárs valamennyi tartozása, az egyéb kötelezett azon tartozása, amely tekintetében az adóssal egyetemlegesen kötelezett, vagy amelynek kezelése vagy dologi kötelezettje.

3. Bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás

Ha az adósnak van olyan hiteltartozása, amelynek biztosítéka lakóingatlanára bejegyzett jelzálogjog, akkor először bíróságon kívüli adósságrendezési eljárást kell kezdeményeznie a főhitelezőjénél, azaz a lakóingatlanán első helyi jelzálogjoggal rendelkező pénzügyi intézménynél.

Ebben a szakaszban a főhitelező koordinálásával történik meg az adós és hitelezői közötti polgári jogi megállapodás előkészítése és megkötése, amelynek érvényességéhez az adós és az összes hitelező egyetértése szükséges.

A kezdeményezés kizárólag a <http://www.csodvedelem.gov.hu/> Nyomtatványok alatt található, erre rendszeresített formanyomtatványon nyújtható be a főhitelező pénzügyi intézményhez. (A pénzügyi intézmények cégcsoporton belül egy pénzügyi intézményt jelölnek ki a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárással összefüggő feladatokra, és honlapjukon teszik közzé az ügyfélszolgálat által megbízott egységeik címét.)

A kezdeményezés átvételéről a pénzügyi intézmény nyolc napon belül elismervényt küld. Az elismervény kiadásáig a pénzügyi intézmény megvizsgálja, hogy az adott ügyben főhitelezőnek minősül-e, köteles-e a koordinálásra, vagy azt vállalja-e. Ha igen, az adósságrendezés kezdeményezésének joghatásai a kérelem benyújtásától számított 8. napon beállnak.

Amennyiben a főhitelezői vizsgálati szakasz sikeresen lezárul (a sikeres adategyeztetéssel, vagy adategyeztetés szükségessége nélkül), a főhitelező - az iratok megküldésével - értesíti a Családi Csődvédelmi Szolgálatot. Az eljárás törvényi feltételeinek meglétét, az egyes vagyoni adatok, tartozásállomány ellenőrzését, a szükségessé váló adategyeztetést, hiánypótlást a Családi Csődvédelmi Szolgálat végzi el.

A Családi Csődvédelmi Szolgálat írásban hívja fel az adóst a hiányok 15 napon belül történő pótlására, illetve adategyeztetésre. Amennyiben a határidő eredmény nélkül telik el, akkora Családi Csődvédelmi Szolgálat az adós kérelmét és annak mellékleteit - a főhitelező egyidejű értesítése mellett - a bírósághoz továbbítja. A sikeres kezdeményezés esetén ennek tényét a Családi Csődvédelmi Szolgálat bejegyzi az ARE nyilvántartásba és a központi hitelinformációs rendszerbe is. A vizsgálatok lefolytatásáról a Családi Csődvédelmi Szolgálat az adós részére igazolást állít ki, és ezzel egyidejűleg honlapján hirdetményt tesz közzé arról, hogy az adós a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás lefolytatására jogosult.

A hirdetmény tartalmazza a hitelezőknek szóló felhívást, amely szerint a közzétételtől számított 15 napon belül kötelesek igényeiket az adósnak, adóstársnak és a főhitelezőnek írásban bejelenteni. A Családi Csődvédelmi Szolgálat a hirdetmény közzétételével egyidejűleg kezdeményezi az adósságrendezési eljárás tényének feljegyzését az ingatlan-nyilvántartásba és az eljárás tényének bejegyzését a közhiteles járműnyilvántartásokba.

A feljegyzés, illetve a bejegyzés hatálya azonos az elidegenítési és terhelési tilalomra vonatkozó feljegyzés hatályával. A főhitelező az igazolás kézhezvételét követő 30 napon belül az adós, adóstárs

bevonásával összeállítja az eljárásban részt vevők és egyéb kötelezettek listáját, az elérhetőségükre, valamint a hitelezői követelésekre vonatkozó adatokkal. Az adós bevonásával adósságrendezési megállapodás tervezetet készít, és lehetőséget biztosít a hitelezők számára, hogy arra a kézhezvételt követő 15 napon belül észrevételeiket megtegyék, szükséges esetén módosítási javaslatokat fogalmazzanak meg.

A főhitelező és az adós az észrevételeket megvizsgálják, és amennyiben azokat alaposnak tartják, a tervezet átdolgozására, módosításra kerül sor. A módosított tervezet az érintettek részére újból megküldésre kerül azzal, hogy az érintettek az átdolgozott adósságrendezési megállapodást már szerződéses ajánlatként kezeljék, és amennyiben az abban foglaltak elfogadhatóak, akkor a kézhezvételtől számított 15 napon belül cégszerűen aláírva, természetes személy hitelező esetén aláírással ellátva a főhitelező és az adós részére küldjék vissza. A főhitelező egyidejűleg tájékoztatja az érintetteket, hogy újabb feltételek megfogalmazására már nincs jogszabályi lehetőség.

A bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás akkor sikeres, ha az adós és hitelezői között a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás létrejött. A megállapodás akkor jön létre, ha minden szereplő (adós, adóstárs, egyéb kötelezettek, hitelezők) azt elfogadják és aláírják.

A bíróságon kívüli adósságrendezésben történt megállapodás tényét a Családi Csődvédelmi Szolgálat bejegyzi az ARE nyilvántartásba, és folyamatban lévő végrehajtás esetén értesíti a végrehajtót.

Ha az igazolás főhitelező általi kézhezvételétől számított 90 napon belül - amennyiben a hitelezők között a főhitelezőn és kapcsolt vállalkozásain kívül más hitelezők vannak, akkor 120 napon belül - nem jön létre a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, a főhitelező ezt a tényt bejelenti a Családi Csődvédelmi Szolgálatnak, és a bejelentésről írásban értesíti az adóst, adóstársat az egyéb kötelezetteket és a hitelezőket. Az eljárás bírósági adósságrendezési eljárásba „fordul át”. Sikertelenné válik akkor is a bíróságon kívüli adósságrendezés, ha a megállapodásban foglaltakat az adós nem tartja

be. Ezekben az esetekben már a bíróság sem fogja elrendelni az adósságrendezést, az erre irányuló kérelmet el fogja utasítani.

4. Bírósági adósságrendezési eljárás

A bírósági adósságrendezési eljárásra akkor kerül sor, ha - a bíróságon kívüli adósságrendezés keretében nem jön létre az adós/adóstárs és a hitelezők között megállapodás, vagy - ha a főhitelező nem vállalja a bíróságon kívüli adósságrendezést, vagy - ha nincs főhitelező.

A Családi Csődvédelmi Szolgálat az adós bírósági adósságrendezés iránti kérelmét, annak mellékleteit, valamint a bíróságon kívüli adósságrendezés dokumentumait postai úton eljuttatja az adós lakóhelye szerinti, hatáskörrel, illetékességgel rendelkező bíróságnak és csatolja továbbá az ARE nyilvántartásba történő bejegyzések adatait és a bejegyzés alapjául szolgáló okiratok másolatát is.

Az eljárásra az adós lakóhelye szerint illetékes törvényszék székhelyén működő járásbíróság, a Fővárosi Törvényszék területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetékes.

A bírósági adósságrendezési eljárás polgári nemperes eljárás, a Pp. szabályait a nemperes eljárás valamint az Are tv. külön rendelkezései figyelembe vételével kell alkalmazni. Az adósságrendezési eljárásban nincs helye:

- szünetelésnek,
- felfüggesztésnek (kivéve, ha az adós vagyont bűnügyi zárlat alá vették),
- félbeszakadásnak (kivéve az adós elhalálozását),
- perbehívásnak, illetve perbevonásnak (kivéve jogutódlás esetét),
- beavatkozásnak,
- díj- és költségmentességnek, valamint illeték-, és költségfeljegyzésnek,
- a Családi Csődvédelmi Szolgálat vagy a családi vagyonfelügyelő előtt teljesítendő eljárási cselekmény elmulasztása igazolásának.

Ugyancsak nincs helye a bírósági adósságrendezési eljárásban a bíróság előtti szóbeli meghallgatásnak. Ahol jogszabály meghallgatást említ, ott ezen a fél (egyéb kötelezett) írásbeli nyilatkoztatását kell érteni. A bírósági adósságrendezési eljárásban - ha e törvény lehetővé teszi bizonyítást - elsősorban okirati bizonyításnak van helye.

A teljesség kedvéért megjegyzendő ugyanakkor az, hogy kivétel a főszabály alól a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének bírósági megállapítására, valamint a bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítására vonatkozó eljárás, amelyeknél lehetőség van személyes meghallgatás és tanúmeghallgatás fogantatására is.

A kérelem beérkezését követően a bíróság 15 napon belül megvizsgálja, hogy nincs-e helye az ügy áttételének, nem kell-e hiánypótlást elrendelni, vagy az adósságrendezési kérelmet hivatalból elutasítani.

Ha az illetéket nem rótták le 8 napos határidővel kell az adóst felhívni az adósságrendezési eljárás illetékének a lerovására. A természetes személyek bírósági adósságrendezési eljárása kezdeményezésének illetéke 30 000 forint, amely magában foglalja az egyezségkötési eljárás és a mentesítési eljárás illetékét is.

Ha a bírósági adósságrendezés iránti kérelem vagy annak mellékletei nem felelnek meg az e törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott követelményeknek vagy az iratok, adatok kiegészítésre vagy kijavításra szorulnak, a bíróság legfeljebb 15 napos határidő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel az adóst, a jogkövetkezményekre történő felhívással.

Amennyiben az adósságrendezési kérelmet nem az arra jogosult terjesztette elő úgy azt az Are tv 33. § g.) pontja alapján el kell utasítani.

A bírósági adósságrendezési eljárásban első fokon bírósági titkár önálló aláírási joggal, az érdemi határozatok meghozatalára is jogosult, de kizárólag bíró hozhatja meg az alábbi határozatokat:

- bíróági adósságrendezési eljárásban kötött egyezség jóváhagyása, módosítása hatályon kívül helyezése,
- bíróági adósságtörlesztési határozat és annak módosítása,
- az eljárást lezáró, az adós mentesítését kimondó határozat, a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás és a bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnését kimondó határozat.

Amennyiben a titkár saját ügyszáma alatt járt el, a határozat meghozatala során titkár nem járhat el, az ügyet át kell bíróra szignálni. A bíróság elnöke azonban létrehozhat teameket (bíró-titkár- jegyző). Ekkor az ügyet annak érkezésekor bíróra lehet szignálni, amelyben a titkár meghozza azokat a határozatokat, amelyeket önálló aláírási joggal meghozhat, és ha bírói döntés szükséges, nem kell átszignálni.

Ha a bírósági adósságrendezés iránti kérelmet nem kellett hivatalból elutasítani, vagy a hatáskörrel, illetékességgel rendelkező bírósághoz áttenni, a bíróság elrendeli a bírósági adósságrendezést. A végzés ellen csak a hitelező nyújthat be fellebbezést.

A bírósági adósságrendezés elrendelésének napja a bírósági adósságrendezést elrendelő végzés jogerőre emelkedésének napja.

Joghatásai:

- az adós pénzfizetési kötelezettsége nemteljesítéséhez vagy késedelmes teljesítéséhez fűződő jogkövetkezmények csak azon pénzfizetési kötelezettségre nézve állnak be, amelyet a törvény külön rendelkezése, valamint a bíróság határozata alapján teljesíteni kell;
- a bírósági adósságrendezési eljárásban részt vevő hitelező szabályszerűen bejelentett, lejárt követelése tekintetében az elévülés a bírósági adósságrendezés kezdő időpontjában (ha a követelés ezt követően keletkezett, akkor a követelés bejelentésének időpontjában) megszakad;
- a bírósági adósságrendezés kezdő időpontjától az adós ellen az adósságrendezés körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést és azok biztosítékait csak az adósságrendezési eljárás keretében lehet érvényesíteni

•a bírósági adósságrendezés kezdő időpontjában az adós, adóstárs és az eljárásban kötelezettként részt vevő egyéb kötelezett ellen folyamatban lévő végrehajtást a végrehajtást foganatosító bíróság (hatóság) a családi vagyonfelügyelő értesítésének kézhezvételekor haladéktalanul hivatalból felfüggeszti (a végrehajtás felfüggesztése nem érinti a végrehajtás során már foganatosított lefoglalás, biztosítási intézkedés, zár alá vétel, zárlat hatályát).

5. Az egyezség megkötésének feltételei, formai követelményei a bírósági adósságrendezési eljárásban

A családi vagyonfelügyelő az adósságrendezési eljárásba szabályszerűen bejelentkezett hitelezőket egyezségkötésre hívja fel. A felhívásban egyezségi javaslatként közli a hitelezőkkel az adós adósságrendezésére vonatkozó tervet, amelyet a családi vagyonfelügyelő, az adóssal és az adóstárssal együttműködve készít el. A hitelező 30 napon belül írásban nyilatkozik arról, hogy elfogadja-e az egyezségi javaslatot, nem kéri annak átdolgozását, egyetért-e azzal, hogy a szavazás írásban történjen, valamint nem kéri egyezségi tárgyalás megtartását. A családi vagyonfelügyelő abban az esetben, ha a határidő minden hitelezőre lejárt, megállapítja az egyes hitelezői követelésekhez tartozó szavazatok számát és súlyozását. A szavazás megtörténtét és szabályszerűségét a családi vagyonfelügyelő 8 napon belül megvizsgálja, és ha az a jogszabályoknak megfelel, jegyzőkönyvbe foglalja, és jóváhagyásra a bíróság elé terjeszti, amelyhez csatolja a hitelezői nyilatkozatokat és az írásbeli szavazás dokumentumait.

Ha a szavazás eredménye alapján a hitelezői tárgyaláson kívül kötött egyezség nem jött létre, vagy a szavazás nem felelt meg a jogszabályi rendelkezéseknek, a családi vagyonfelügyelő egyezségi tárgyalást tűz ki. A tárgyalást a családi vagyonfelügyelő vezeti, ahol előterjeszti az egyezségi javaslatot. A hitelezői tárgyaláson kötött egyezség akkor jön létre, ha az egyezségi javaslatot az adós, adóstárs, a főhitelező és legalább a hitelezők egyszerű többsége nem szavazta le. Az egyezségi tárgyalásról a családi vagyonfelügyelő jegyzőkönyvet készít, amelyben megállapítja a szavazás eredményét és az egyezség létrejöttét. A családi vagyonfelügyelő a jegyzőkönyvet jóváhagyásra a bíróság elé terjeszti.

Ha a családi vagyonfelügyelő által előkészített egyezség a jogszabályoknak megfelel, a bíróság tárgyalás és meghallgatás nélkül végzéssel jóváhagyja, az egyezséget jóváhagyó végzés ellen az adós, a hitelező, továbbá - a rá vonatkozó rész tekintetében - az egyéb kötelezett nyújthat be fellebbezést.

A bíróság által jóváhagyott egyezség hatálya minden, a bírósági adósságrendezési eljárásban részt vevő hitelezőre kiterjed, a szavazásban való részvétel és a leadott szavazat tartalmától függetlenül (kényszeregyezség).

Az egyezség alapján a vitatott követelés kielégítésére csak akkor kerülhet sor az erre elkülönített tartalékból, ha a követelés fennállását jogerős határozat már megállapította és ezt a vagyonfelügyelőnek bemutatták.

Az egyezség a bírósági adósságrendezést megszüntető végzésének jogerőre emelkedésével veszti hatályát.

Az egyezségi tárgyalás egyezség nélküli lezárását, valamint az egyezségi javaslat írásbeli szavazásának eredménytelenségét követően a családi vagyonfelügyelő e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, amelyet 8 napon belül megküldi a bíróságnak. A bíróság a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napon belül elrendeli az adósságtörlesztési eljárás lefolytatását, és az erről szóló végzést kézbesíti az adósnak, adóstársnak és a hitelezőnek, továbbá megküldi a családi vagyonfelügyelőnek és az egyéb kötelezetteknek. A végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye.

Az egyezség módosításának feltételei

Az egyezség módosítását az adós legfeljebb kétszer kezdeményezheti és csak kivételes esetben, akkor ha személyi, vagyoni körülményeiben, jövedelmi helyzetében előre nem látható olyan rendkívüli esemény következett be vagy olyan kedvezőtlen változás állt be, amelyek miatt az egyezség eredeti feltételekkel történő teljesítésére tartósan nem képes, és ezt a méltányolható körülményt igazolja.

A kérelmet a családi vagyonfelügyelőnél kell előterjeszteni.

Az egyezségmódosítás akkor jön létre, ha az arra irányuló javaslatot - az egyezség módosítására irányuló kérelem feleknek történő kézbesítésétől számított 90 napon belül - az adós, a hitelezők, követelésarányosan és súlyozással számított szavazatok legalább egyszerű többségével támogatták, és az egyezségmódosítást a főhitelező is támogatja.

6. Az adósságtörlesztési végzés szerepe, tartalma

Ha a bírósági adósságrendezési eljárásban az egyezség nem jön létre, és a bíróság elrendeli az adósságtörlesztési eljárás lefolytatását, a családi vagyonfelügyelő az adósságrendezésbe bevont és még rendelkezésre álló vagyona, valamint az adósságrendezés célját szolgáló bevételekre vagyonfelosztási, vagyonértékesítési és adósságtörlesztési tervet készít. Az adósságtörlesztési tervet a családi vagyonfelügyelő 15 napos határidővel észrevételezésre megküldi az adósnak, adóstársnak, az egyéb kötelezettnek és a hitelezőknek. A beérkezett észrevételek alapján szükség szerint átdolgozza, amelyet szintén megküld az adósnak, adóstársnak, az egyéb kötelezettnek és a hitelezőknek továbbá az adósságtörlesztési végzés meghozatalához szükséges dokumentumok csatolásával jóváhagyásra megküldi a bíróságnak.

Ha az adósságtörlesztési terv a törvényben foglaltaknak megfelel, a bíróság végzéssel jóváhagyja, a végzés ellen az adós, a hitelező, továbbá - a rá vonatkozó rész tekintetében - az egyéb kötelezett nyújthat be fellebbezést.

Az adósságtörlesztési végzés módosítása

Az adós az adósságtörlesztési határozat módosítását kivételes esetben, akkor kezdeményezheti, ha személyi, vagyoni körülményeiben, jövedelmi helyzetében előre nem látható olyan rendkívüli esemény következett be vagy olyan kedvezőtlen változás állt be, amelyek miatt az adósságtörlesztési terv eredeti feltételekkel történő teljesítésére tartósan nem képes, és ezt a méltányolható körülményt igazolja.

Az adósságtörlesztési határozat módosításáról a bíróság végzést hoz, amely ellen csak az adós élhet fellebbezéssel.

Ha a bíróság az adósságtörlesztési határozat módosítását nem hagyja jóvá, az adós, adóstárs a korábban meghozott határozatban foglaltakat köteles teljesíteni.

7. A bírósági adósságrendezési egyezség tartalma utólagos megváltoztatása

Bármelyik, a bírósági adósságrendezési egyezségkötésben részt vevő hitelező az adós lakóhelye szerint illetékes törvényszék székhelyén működő járásbíróság előtt kérheti a bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítását, ha

- az egyezségben a szerződés futamidejét vagy törlesztési feltételeit úgy határozták meg, hogy az a mentesítő bírósági határozattal lezárt egyezség időtartamán túlnyúlik, és
- az adós ebben az időszakban a fizetési kötelezettségeit nem teljesítette, ezért az érintett hitelező vonatkozásában az adósságrendezési egyezség hatályának megszűnésére vonatkozóan megállapított feltétel bekövetkezett.

A kérelmet a Családi Csődvédelmi Szolgálat útján kell előterjesztetni. Ha a kérelem előterjesztésének helye van és a kérelem megalapozott, a bíróság végzéssel megállapítja a bíróságon kívüli egyezség hatályának megszűnését.

6. A bíróságon kívüli adósságrendezés és a bírósági adósságrendezés kapcsolata

Főszabály szerint a bírósági eljárást megelőzi a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás, amely lefolytatására a főhitelező jogosult, ennek eredménytelensége esetén lehet előterjesztetni bírósági adósságrendezési eljárás iránti kérelmet a Családi Csődvédelmi Szolgálat útján. Ha nincs az adósnak főhitelezője, az adós a kérelmet közvetlenül a Családi Csődvédelmi Szolgálat útján terjesztheti elő a bírósághoz.

Ha az Are. tv. 31. §-ában foglalt határidőkön belül - 90 vagy 120 napon belül - nem jön létre a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás,

vagy a főhitelező bejelenti a Családi Csődvédelmi Szolgálatnak, hogy a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás felmondásának lenne helye, tekintettel olyan hitelezői követelésre, amelynek bejelentését az adós, adóstárs elmulasztotta,

vagy a főhitelező vagy a hitelezők bármelyike a Családi Csődvédelmi Szolgálat számára bejelenti, hogy az adós, adóstárs az Are törvényben vállalt kötelezettségeit felhívás ellenére nem teljesítette, úgy kell tekinteni, hogy nem jött létre megállapodás a bíróságon kívüli eljárásban.

Ha nem jött létre a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, a főhitelező ezt bejelenti a Családi Csődvédelmi Szolgálatnak, és erről az adóst, adóstársat az egyéb kötelezetteket és a hitelezőket értesíti. Ha volt adósságrendezési megállapodásra vonatkozóan javaslat, azt is eljuttatja a Családi Csődvédelmi Szolgálatnak, megjelölve, hogy az abban foglaltakat melyik hitelezői követelésre vonatkozóan nem fogadták el. A Családi Csődvédelmi Szolgálat a bíróságon kívüli adósságrendezés sikertelen lefolytatásának tényét az ARE nyilvántartásba bejegyzí, és erről írásban értesíti az adóst, a főhitelezőt, a biztosított hitelezőket, az egyéb kötelezetteket és - ha a rendelkezésére álló adatok szerint az adós ellen végrehajtási eljárás van elrendelve - a végrehajtást foganatosító hatóságot, illetve bírósági végrehajtót.

Ha a bíróságon kívüli adósságrendezés sikertelen lefolytatása a hitelezői megállapodás hiánya miatt következett be, a Családi Csődvédelmi Szolgálat honlapján hirdetményt tesz közzé arról, hogy az adós bírósági adósságrendezést kezdeményezett, és felhívja az ismert és ismeretlen hitelezőket követeléseik 30 napon belüli bejelentésére, és a 88. § (3) bekezdés a) pontja szerinti nyilvántartásba-vételi díjnak a Családi Csődvédelmi Szolgálat erre a célra nyitott kincstári számlájára történő befizetésére.

A Családi Csődvédelmi Szolgálat az adós bírósági adósságrendezés iránti kérelmét, annak mellékleteit, valamint a bíróságon kívüli adósságrendezés dokumentumait postai úton eljuttatja az adós lakóhelye szerinti, hatáskörrel, illetékességgel rendelkező bíróságnak.

7. A bíróságon kívüli adósságrendezés során létrejött megállapodás és a bírósági eljárásban létrejött megállapodás közötti különbségtétel

A bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban létrejött megállapodást nem egyezségnek nevezzük, hanem adósságrendezési megállapodásnak. Az adósságrendezési megállapodás akkor jön létre, ha annak szövegére valamennyi érintett hitelező és az adós, adóstárs, valamint az adósságrendezésben kötelezettséget vállaló egyéb kötelezett alakilag érvényes elfogadó nyilatkozatot tett és azt visszaküldte a főhitelezőnek és az adósnak, adóstársnak. Az adósságrendezési megállapodás létrejöttének napja az utolsó elfogadó nyilatkozat főhitelező általi kézhezvételének napja.

Ha nem jön létre a megállapodás, a meghatározott feltételek fennállása esetén megindulhat a bírósági adósságrendezési eljárás. A bírósági adósságrendezési eljárásban az adósságrendezési eljárás elrendelését követően a törvény által meghatározott rendben egyezség jön létre, amelyet a bíróság hagy jóvá. (Lásd részletesen a 13. pontban). Ekkor nem kell minden hitelezőnek az egyezség tartalmát elfogadnia, elég a többség szavazata. Az egyezség kényszeregyezség, ami azt jelenti, hogy rendelkezései kihatnak az azt el nem fogadó hitelezőkre is.

III. Az eljárás befejezése

Az adósságrendezési eljárás vagy kérelemre, vagy hivatalból szüntethető meg, és egyidejűleg hatályon kívül kell helyezni az adósságrendezési egyezséget (az egyezségmódosítást) jóváhagyó végzést, továbbá az adósságtörlesztési végzést.

1. Az adósságrendezési eljárást megszüntetésének esetei:

- Az adós, adóstárs halálát követően az örökösök nem lépnek be jogutódként az eljárásba, a bíróság az erről történő tudomásszerzést követő 15 napon belül az adósságrendezési eljárást megszünteti.
- A családi vagyonfelügyelő köteles megtagadni az egyezségkötésben való közreműködést, ha az egyezség nem felelne meg a jogszabályi feltételeknek, az adós a jóhiszemű joggyakorlás elveit megsértve jár el, vagy az adós egyes hitelezőivel összejátszik. A családi vagyonfelügyelő ez esetben is

továbbítja az egyezségkötési eljárásban felvett jegyzőkönyvet a bíróság részére. A bíróság a felek nyilatkozatának beszerzése után az adósságrendezési eljárást megszünteti.

- Az adósságtörlesztési végzés végrehajtása során az adós a törvényben vagy az adósságtörlesztési végzésben foglalt kötelezettségeit súlyosan megszegi, e tény a családi vagyonfelügyelő jegyzőkönyvben rögzíti és a bírósági adósságrendezési eljárás megszüntetése érdekében a szükséges dokumentumok csatolása mellett a bíróság részére megküldi.

- Ha az adósságtörlesztési végzés végrehajtása során jut a családi vagyonfelügyelő tudomására olyan tény vagy körülmény, amely alapján az adósságrendezés kezdeményezésének nem lett volna helye, ezt a tény a családi vagyonfelügyelő jegyzőkönyvben rögzíti és a bírósági adósságrendezési eljárás megszüntetése érdekében a szükséges dokumentumok csatolása mellett a bíróság részére megküldi. A bíróság az adósságrendezési eljárás megszüntetése tárgyában 15 napon belül dönt.

- Ha az adósságrendezés elrendelése iránti kérelmet hivatalból el kellett volna utasítani;

- Ha hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy az adós nem teljes körűen jelentette be a hitelezőket, vagy a követeléseiket, vagy az előbbiekre vonatkozó változásbejelentési kötelezettségének nem tett eleget;

- az adós az adósságrendezéssel összefüggő feladatait nem teljesíti, kötelezettségeit ismételten súlyosan megszegi;

- a családi vagyonfelügyelő értesítése alapján;

- az adós hagyatékának jogerős átadását követő 30 napos jogvesztő határidőn belül az örökösök nem jelentették be, hogy az adósságrendezési eljárásban részt kívánnak venni vagy a jogutódként történő belépést a bíróság elutasította és az eljárásban nincs más adós;

- az adós hagyatékát valamennyi örökös visszautasította és az eljárásban más adós nem vesz részt;

- az eljárás megszüntetését az adós és az adóstárs együttesen kéri, amelyhez csatolja a kérelme benyújtásáról a családi vagyonfelügyelőnek és az egyéb kötelezettnek megküldött értesítés másolatát.

Az egyezség (egyezségmódosítás) az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésével válik hatálytalanná.

Az adósságrendezési eljárás megszüntetése esetén a hitelezők az adóstól teljes összegben követelhetik a lejárt és az esedékessé váló követeléseiket.

A megszüntető végzéssel szemben az adós, adóstárs fellebbezhet, a többi fél csak a költségek viseléséről szóló rendelkezéssel szemben élhet fellebbezéssel. A végzés jogerőre emelkedésének napján megszűnnek az adóst és a hitelezőket az adósságrendezésre tekintettel megillető jogok és kötelezettségek, az adósságrendezés elrendelését megelőzően elrendelt végrehajtást folytatni kell.

2. Mentésítési eljárás

Az ötéves adósságtörlesztési időszak leteltét követően - ha az adósságtörlesztési időszakot a bíróság meghosszabbította, annak lejártát követően - ha az adós, adóstárs és az eljárásban vagyonával részt vevő egyéb kötelezett a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban, az egyezségben vagy az adósságtörlesztési határozatban foglaltakat teljesítette, a bíróság a vagyonfelügyelő által megküldött záró elszámolás alapján mentesítő határozatot hoz.

Amennyiben az adósságtörlesztési időszak végén a bíróság a zárómérleg alapján azt állapítja meg, hogy a hitelezők nem jutottak a törvény szerinti minimális megtérüléshez, a bíróság a törlesztési időszakot legfeljebb 2 évvel meghosszabbítja és felhívja az adóst, adóstársat, hogy a hitelezők minimális megtérülésének biztosításához szükséges összeget a családi vagyonfelügyelő által kezelt adósságtörlesztési számlára 30 napon belül fizesse meg.

Bármelyik, a bírósági adósságrendezési eljárásban részt vett hitelező a jogerős mentesítő határozat hatályon kívül helyezését kérheti a korábban eljáró bíróság előtt a bíróság által az adósságrendezési eljárásban figyelembe nem vett tényre, bizonyítékra vagy olyan jogerős bírósági vagy hatósági határozatra történő hivatkozással, amelynek alapján megállapítható, hogy az adós a bírósági adósságrendezési eljárás alatt

- a bírósági adósságrendezésbe tartozó vagyont a hitelezők elől elvonta, eltitkolta, vagy
- valamely hitelezőt a törvényben, a bírósági adósságrendezési egyezségben vagy az adósságtörlesztési határozatban foglalt szabályok megszegésével előnyben részesített.

A kérelem előterjesztésének határideje hat hónap, ezt a határidőt a mentesítő határozat jogerőre emelkedésétől, ha pedig a kérelem okáról a fél csak később szerzett tudomást, ettől az időponttól kell számítani. A tudomásszerzés időpontját elegendő valószínűsíteni. A mentesítő határozat jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével a kérelemnek helye nincs, e határidő elmulasztása miatt igazolással élni nem lehet.

Ha a kérelem előterjesztésének helye van és a kérelem megalapozott, a bíróság a mentesítő határozatot végzéssel hatályon kívül helyezi, egyébként a kérelmet végzéssel elutasítja.

A mentesítő határozatot hatályon kívül helyező végzés jogerőre emelkedését követően a hitelezők az adóstól követelhetik azon összegek megfizetését is, amely az adósságrendezési eljárásban elengedésre került, valamint kérhetik a bírósági adósságrendezési eljárásban megfizetett nyilvántartásba-vételi díj megfizetését.

IV. Jogorvoslatok

1.Fellebbezés

Fellebbezhető és nem fellebbezhető határozatok az adósságrendezési eljárásban

1.1 Fellebbezhető végzések

- bíróági adósságrendezési kérelem elutasítása
- bíróági adósságrendezés elrendelése
- adós, adóstárs halála folytán a jogutódlást megállapító végzés
- adós, adóstárs halála folytán - jogutódlás hiányában - az eljárást megszüntető végzés
- adósságrendezési eljárás megszüntetése
- bíróági adósságrendezési egyezség jóváhagyása
- bíróági adósságrendezési egyezség jóváhagyásának a megtagadása
- az eljárás befejezetté nyilvánítása és az adós mentesítése
- a bírósági adósságrendezési egyezséget jóváhagyó végzés hatályon kívül helyezése és az adósságtörlesztési eljárás elrendelése

- a bírósági adósságrendezési egyezséget jóváhagyó végzés hatályon kívül helyezése és az adósságrendezési eljárás megszüntetése
- a bírósági adósságrendezési egyezség módosítása jóváhagyásának a megtagadása
- a bírósági adósságrendezési egyezség módosításának a jóváhagyása
- adósságtörlesztési terv jóváhagyása
- adósságtörlesztési határozat módosítása
- adósságtörlesztési határozat módosítása jóváhagyásának a megtagadása
- adósságrendezési eljárás megszüntetése
- bírószágon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének megállapítása
- bírószágon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének megállapítása iránti kérelem elutasítása
- bírószági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítása iránti kérelem elutasítása
- bírószági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítása
- a mentesítő határozat hatályon kívül helyezése
- a mentesítő határozat hatályon kívül helyezése iránti kérelem elutasítása
- a kifogás tárgyában hozott határozatok (a kifogás elutasítása, a családi vagyonfelügyelő intézkedésének a megsemmisítése)
- a bírószágon kívüli adósságrendezési megállapodás hatályának megszűnése megállapítása
- bírószági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének bírószági megállapítására
- a bírószágon kívüli adósságrendezési eljárásban bejelentett hitelezői igény elbírálására irányuló vagyonfelügyelői kérelemnek helytadó vagy elutasító végzés.

A Pp. alapján hozott végzések ellen a Pp. szabályai szerint van helye fellebbezésnek.

1. 2 Nem fellebbezhető végzések

- adósságtörlesztési eljárás elrendelése az Are. tv. 54. § (5) bekezdése alapján;

- a bírósági adósságrendezési egyezség jóváhagyásának a megtagadása és a bírósági egyezségkötés újbóli lebonyolításának az elrendelése az Are. tv. 59. § (1) bekezdése alapján;
- adósságtörlesztési terv jóváhagyásának megtagadása az Are. tv. 76. § (1) bekezdése alapján.

1.3. Fellebbezést előterjesztők köre

- bírósági adósságrendezési kérelem elutasítása esetén [Are. tv. 34. § (2) bek.] csak az adós, az adóstárs a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül;
- bírósági adósságrendezés elrendelése esetén [Are. tv. 35. § (3) bek.] csak a hitelező a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül;
- adós, adóstárs halála folytán a jogutódlást megállapító végzés [Are. tv. 42. § (6) bek.] ellen a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- adós, adóstárs halála folytán - jogutódlás hiányában - az eljárást megszüntető végzés [Are. tv. 42. § (7) bek.] ellen nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- adósságrendezési eljárás megszüntetése [Are. tv. 57. § (4)-(5) bek.] az adós, az adóstárs, a hitelező a végzés kézbesítésétől számított 8 napon belül;
- bírósági adósságrendezési egyezség jóváhagyása [Are. tv. 58. § (1) bek.] az adós, a hitelező, az egyéb kötelezett a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül;
- az eljárás befejezetté nyilvánítása és az adós mentesítése [Are. tv. 61. § (4) bek.] esetén csak a hitelező, a végzés kézbesítésétől számított 8 napon belül;
- a bírósági adósságrendezési egyezséget jóváhagyó végzés hatályon kívül helyezése és az adósságtörlesztési eljárás elrendelése [Are. tv. 62. § (2) bek.] esetében, csak az adós, az adóstárs a végzés kézbesítésétől számított 8 napon belül;
- a bírósági adósságrendezési egyezséget jóváhagyó végzés hatályon kívül helyezése és az adósságrendezési eljárás megszüntetése [Are. tv. 63. § (3) bek.] esetében csak az adós, az adóstárs a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül;
- a bírósági adósságrendezési egyezség módosítása jóváhagyásának a megtagadása [Are. tv. 68. §(5) bek.] estében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz, a végzés kézbesítésétől számított 8 napon belül;

- a bírósági adósságrendezési egyezség módosításának a jóváhagyása [Are. tv. 68. § (2) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz, a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül;
- adósságtörlesztési terv jóváhagyása [Are. tv. 76. § (3) bek.] esetében az adós, a hitelező, az egyéb kötelezett a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül;
- adósságtörlesztési határozat módosítása [Are. tv. 82. § (7) bek.] esetén csak az adós a végzés kézbesítésétől számított 8 napon belül;
- adósságtörlesztési határozat módosítása jóváhagyásának a megtagadása [Are. tv. 82. § (9) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire a végzés rendelkezést tartalmaz;
- adósságrendezési eljárás megszüntetése [Are. tv. 83. § (6)-(7) bek.] esetében csak az adós, az adóstárs, a többi fél csak a költségek viseléséről szóló rendelkezéssel szemben;
- bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének megállapítása [Are. tv. 93. § (4) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének megállapítása iránti kérelem elutasítása [Are. tv. 93. § (4) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítása iránti kérelem elutasítása [Are. tv. 94. § (4) bek.] esetén nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének megállapítása [Are. tv. 94. § (4) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- a mentesítő határozat hatályon kívül helyezése [Are. tv. 96. § (4) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- a mentesítő határozat hatályon kívül helyezése iránti kérelem elutasítása [Are. tv. 96. § (2)-(3) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;
- a kifogás tárgyában hozott határozatok ellen [Are. tv. 98. § (2) bek. és (5) bek.] (a kifogás elutasítása, a családi vagyonfelügyelő intézkedésének a megsemmisítése), a kifogás elutasítása esetén a kifogás

benyújtója, a családi vagyonfelügyelő intézkedését megsemmisítő, a családi vagyonfelügyelőt intézkedés megtételére utasító végzés ellen a családi vagyonfelügyelő terjeszthet elő fellebbezést;

- a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatályának megszűnése megállapítása iránti kérelem elutasítása [Are. tv. 93. § (4) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;

- a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatályának megszűnése megállapítása [Are. tv. 93. § (4) bek.] esetében nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz;

- a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban bejelentett hitelezői igény elbírálására irányuló vagyonfelügyelői kérelemnek helytadó vagy elutasító végzés [Are. tv. 31. § (7) bekezdés] ellen, nincs külön rendelkezés, ezért a Pp. szabályai alapján, akire rendelkezést tartalmaz.

2. Kifogás az adósságrendezési eljárásban

A családi vagyonfelügyelőnek a bírósági adósságrendezés szabályait vagy az érintett jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása ellen az adós, adóstárs, a hitelező, és az egyéb kötelezett terjeszthet elő kifogást.

A családi vagyonfelügyelő intézkedése ellen bármilyen címen előterjesztett kérelmet kifogásnak kell tekinteni. A kifogásban meg kell jelölni a kifogásolt intézkedést, és azt, hogy a kifogásolt intézkedés megsemmisítését vagy megváltoztatását milyen okból kívánja a kérelem előterjesztője.

A kifogás előterjesztése illetékköteles beadvány [Itv. 43. § (8) bek.], mértéke 15.000 forint, azzal, ha a kifogás alapos, a bíróság hivatalból intézkedik annak visszatérítéséről.

A kifogást a családi vagyonfelügyelő kifogásolt intézkedésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a bírósághoz. Ha az intézkedésről az előterjesztő később szerzett tudomást, vagy a kifogás előterjesztésében akadályoztatva volt, a kifogás előterjesztésére vonatkozó határidő a tudomásszerzéstől, vagy akadály megszűnésétől indul. A családi vagyonfelügyelő intézkedésétől

számított 3 hónap eltelte után nem lehet kifogást előterjeszteni, a határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

A bíróság 8 napon belül beszerzi a családi vagyonfelügyelő észrevételeit és a kifogás elbírálásához szükséges adatokat.

A bíróság a kifogást legkésőbb 15 napon belül megvizsgálja:

- nincs-e szükség hiánypótlásra,
- nincs-e helye áttételnek,
- vagy érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak.

A bíróság a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha

- elkészt,
- nem az érintett nyújtotta be,
- olyan intézkedés ellen irányul, amely nyilvánvalóan nem lényegesen jogszabálysértő és a kifogásolt intézkedés nem sérti az adós, adóstárs, és a hitelezők érdekeit,
- a hiányokat felhívás ellenére nem pótolták,
- a kifogásolt intézkedés ellen már korábban nyújtottak be kifogást, amelyet a bíróság elutasított,
- nem fizették meg felhívás ellenére a kifogás illetékét.

Főszabály szerint a bíróság a kifogásról a kérelem korlátai között dönt és az érintettek nyilatkozata vagy okirati bizonyítás alapján soron kívül határoz.

A bíróság a kérelem korlátaira tekintet nélkül megsemmisíti a családi vagyonfelügyelő intézkedését, és a családi vagyonfelügyelőt új intézkedés megtételére kötelezi, ha az új intézkedés a bírósági adósságrendezés lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges.

Ebben az esetben a bírósági végzésnek tartalmaznia kell az új intézkedés meghozatalára vonatkozó utasításokat is. Ha a kifogásolt intézkedés a jogszabályoknak megfelel vagy nem lényegesen jogszabálysértő, a bíróság a kifogásolt intézkedést hatályában fenntartja, és a kifogást elutasítja.

A kifogást elutasító végzés ellen a kifogás benyújtója, a családi vagyonfelügyelő intézkedését megsemmisítő vagy a családi vagyonfelügyelő intézkedés megtételére utasító végzés ellen a családi vagyonfelügyelő fellebbezhet.

3. Perújítás

A bíróság által jogerős végzéssel jóváhagyott mentesítő határozata, valamint a mentesítő határozat hatályon kívül helyezése ellen van helye perújításnak.

4. Felülvizsgálat

Felülvizsgálatnak a jogerős

- bírósági adósságrendezés elrendelését elutasító,
- adósságrendezési eljárást megszüntető,
- adósságtörlesztésről szóló,
- mentesítő,
- mentesítő végzést hatályon kívül helyező,
- bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnését megállapító, és
- bírósági adósságrendezési egyezség hatályának megszűnését megállapító végzéssel szemben van helye.

A felülvizsgálatra a fellebbezés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A kérelem előterjesztésekor, ha abban nem jelölték meg a felülvizsgálattal érintett, vitatott értéket, a bírósági adósságrendezés elrendelésekor lejárt követelések tőkeösszege és kamata alapján kell számítani.

V. A bírósági adósságrendezési eljárás költségei

A hitelező nyilvántartásba-vételi és követeléskezelési díjat köteles fizetni, azzal, hogy annak megtérítését az adóstól az eljárás jogerős mentesítési határozattal történő befejezését követően sem igényelheti. A főhitelezőnek nyilvántartásba-vételi díjat nem kell fizetnie.

A nyilvántartásba-vételi díjat az eljárásba történő bejelentkezés határidejének a lejártáig kell megfizetni. A követeléskezelési díj összegét a családi vagyonfelügyelő előterjesztése alapján a bíróság állapítja meg, amelyet csak akkor kell megfizetni, ha a bíróság az adós, adóstárs mentesítéséről jogerősen határozott.

Tételes eljárási illeték fizetendő:

- az adósságrendezés kezdeményezéséért (30 000 forint), amely magában foglalja az egyezségkötési eljárás és a mentesítési eljárás illetékét is); (Itv. 44/A. § (1) bek.)
- az egyezségmódosításért (15 000 forint); (Itv. 44/A. § (2) bek.)
- az adósságtörlesztési határozat módosításáért (15 000 forint); (Itv. 44/A. § (2) bek.)
- az adósságrendezési eljárás megszüntetése adós vagy hitelező általi kezdeményezéséért (30 000 forint); (Itv. 44/A. § (3) bek.)
- a mentesítő határozat hatályon kívül helyezésének kezdeményezéséért (30 000 forint); (Itv. 44/A. § (5) bek.)
- a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás hatálya megszűnésének a bírósági megállapításáért (30 000 forint); (Itv. 44/A. § (6) bek.)
- a bírósági adósságrendezési egyezség hatálya megszűnésének a bírósági megállapításáért (30 000 forint); (Itv. 44/A. § (6) bek.)
- a bírósági adósságrendezési eljárásában az adós örököse (örökösei) jogutódként történő bevonása iránti kérelem illetéke (15 000 forint); (Itv. 44/A. § (4) bek.)
- a kifogás benyújtásáért (15.000 forint), ha a kifogás alapos, a bíróság a kifogásnak helyt adó döntésében hivatalból rendelkezik a kifogás illetékének a kifogást előterjesztő részére történő visszatérítéséről; (Itv. 43. § (8) bek.)

- a bírósági végzés elleni fellebbezésért, érdemi végzés ellen 30.000 forint, nem érdemi végzés ellen 15.000 forint; (Itv. 47. § (4) bek.)

- a perújításért és a felülvizsgálatért 30 000 forint. (Itv. 50. § (5) bek.)

Az adósságrendezési eljárásban, ha a törvény másként nem rendelkezik, minden fél viseli a saját költségét, ezek viseléséről a bíróságnak nem kell rendelkeznie. A bíróság a költségek viseléséről kérelemre, kizárólag akkor dönt, ha annak viselésére nem az a fél köteles, aki azt ténylegesen megelőlegezte.

VI. Zárógondolat

Az adósságrendezés jogi szabályozásának beindulásával és a megfelelő kormányzati lépések megtételével az elmúlt néhány évben az adósok fizetéseképtelensége valamelyest oldódni látszik, azonban álláspontunk szerint a tényleges megoldás és a terhek enyhülése még várat magára.

Felhasznált jogszabályok jegyzéke:

- 2015. évi CV. törvény a természetes személyek adósságrendezéséről
- 230/2015. (VIII. 12.) Kormányrendelet a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az adósságrendezésbe nem tartozó vagyonról és bevételekről
- 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről